Kalite kontrol sorumlusu

Kalite kontrol sorumlusu, moda ve hazır giyim üretiminde kumaşın, üretimdeki ürünün ve bitmiş partinin onaylı numuneye, teknik föye ve ölçü tablosuna uyup uymadığını kontrol eden kişidir.

> **Karar önceden anlaşılmış kurala, rapor fotoğrafa ve ölçüye dayanır.**

Kart özeti

- Kontrol noktalarını planlar: kumaş girişi, kesim, ara kontrol, final ve sevkiyat öncesi.
- Örnekleme bakar, kararı AQL kuralına dayandırır, fotoğraflı ve net rapor yazar.
- Sezon ritmi: kumaş girişi, kesim, ara kontrol, final kontrol, koli kontrolü, atölye kalite geçmişi.
- En önemli belgeler denetim planı, onaylı numune ve geçerli föy, final AQL raporu ve CAPA talebidir.
- Örneklemi farklı koli ve katmanlardan rastgele çek; açtığın kolileri rapora yaz.
- İlk denetimde kabul edilen partiler ve düzeltici eylemle kapanan tekrar hatalarıyla değerlendirilir.

Bir sezonda

1. **Kumaş girişi:** Dokuma ya da örme hataları, en, renk tonu farkı; laboratuvar için numune.
2. **Kesim:** Parçaların kalıba uygunluğu, renk tonu ayrımı, kesim adedi.
3. **Dikim:** Ara kontrol: ilk ürünlerden başlayarak düzenli aralıklarla; hata seri hâle gelmeden.
4. **Ütü-paket sonrası:** Final kontrol: örneklem, hata sınıfları, karar.
5. **Sevkiyat öncesi:** Adet, asorti, koli etiketleri, paketleme talimatı.
6. **Sezon sonu:** Atölyelerin kalite geçmişi tedarikçi değerlendirmesine girer.

Bir iş günü

- **08.00** Günün denetim listesi: hangi atölyede inline, hangisinde final kontrol var. Üretim takiple saatleri ve atölyelerin hazır olup olmadığını teyit edersin.
- **08.30** Çantanı hazırlarsın: föyün geçerli sürümü, onaylı numune ya da fotoğrafı, ölçü tablosu, mezura, AQL tablosu, kontrol formu, renk kartı.
- **09.30** Atölyede inline kontrol: hattan ilk ürünleri alır, ölçü noktalarını ölçer, dikiş sıklığına, büzgüye, simetriye bakarsın. Hatayı makinecinin yanında gösterirsin.
- **11.30** Kumaş tarafı: yeni gelen kumaş partisinin giriş kontrol sonucu ve laboratuvar raporu doğru partiyle eşleşiyor mu, bakarsın.
- **13.30** Final kontrol: farklı kolilerden rastgele örneklem çekersin. Ölçü, görünüş, ütü, etiket (kompozisyon, bakım talimatı, menşe), aksesuar ve paketleme kontrol edilir.
- **15.30** Hataları sınıflarına göre sayar, AQL kuralına göre kararı verirsin. Ret ya da tamir varsa atölyeye fotoğraflı tamir listesi bırakır, yeniden kontrol saatini belirlersin.
- **17.00** Raporları yazar, fotoğrafları denetim kaydına eklersin. Tekrar eden hatayı ürün geliştirme ve üretim takiple paylaşırsın.

Elinden geçen belgeler

Belge	Kimden	Kime	Ne için
Denetim planı (inspection plan)	Üretim takip	Kalite kontrol	Hangi siparişte hangi kontrolün (kesim, inline, final, sevkiyat öncesi) ne zaman yapılacağı.
Onaylı numune ve föyün geçerli sürümü	Numune odası ve ürün geliştirme	Kalite kontrol	Kontrolün referansı. Eski bir föy çıktısıyla ölçmek, doğru ürünü reddetmek ya da yanlışı kabul etmek demektir.
Kumaş giriş raporu ve laboratuvar test raporu	Kumaş tedarikçisi ya da tekstil laboratuvarı	Kalite kontrol	Kumaş hataları, en, renk tonu; haslık ve boyutsal değişim sonuçları. Raporun hangi kumaş partisine ait olduğunu kontrol edersin.
Inline (ara) kontrol raporu	Kalite kontrol	Atölye ve üretim takip	İlk ürünlerde bulunan hata ve ölçü sapmaları, hangi operasyonda olduğu, düzeltildi mi.
Final denetim raporu (AQL)	Kalite kontrol	Üretim takip, satın alma; ihracatta müşteri	Parti ve örneklem büyüklüğü, sınıflarına göre hata sayıları, tolerans dışı ölçüler, fotoğraflar ve karar.
Düzeltici eylem talebi (CAPA)	Kalite kontrol	Atölye ya da tedarikçi	Hatanın kök nedeni, alınacak önlem, sorumlusu ve tarihi. Bir sonraki siparişte kapanıp kapanmadığı izlenir.
Sevkiyat öncesi koli kontrol listesi	Kalite kontrol	Depo ve üretim takip	Adet, asorti, koli etiketi ve paketleme talimatına uygunluk.

İş akışı

1. **Denetim takvimini siparişlere göre kur.** · girdi: Sipariş ve üretim takvimi · çıktı: Inline ve final kontrol tarihleri · teslim: Üretim takip sorumlusu
2. **Kumaş girişini ve laboratuvar sonuçlarını değerlendir.** · girdi: Kumaş giriş raporu, test raporu · çıktı: Kumaş partisine kabul ya da ret · teslim: Satın alma uzmanı
3. **İlk ürünlerde inline kontrol yap.** · girdi: Hattan alınan ilk ürünler, föy, ölçü tablosu · çıktı: Inline raporu ve hattaki düzeltme · teslim: Üretim takip sorumlusu
4. **Ölçü sapmasının kaynağını sor: kalıp mı, dikim mi?** · girdi: Tolerans dışı ölçüler · çıktı: Teşhis talebi · teslim: Modelist
5. **Final kontrolde örneklemle karar ver.** · girdi: Ütü-paketten çıkmış parti, AQL kuralı · çıktı: Kabul, ret ya da tamir sonrası yeniden kontrol kararı · teslim: Üretim takip sorumlusu
6. **Tekrar eden hata için düzeltici eylem iste.** · girdi: Kontrol raporları · çıktı: Düzeltici eylem talebi · teslim: Ürün geliştirme uzmanı
7. **Müşteriden gelen kalite şikâyetinin kaynağını bul.** · girdi: Çağrı merkezinden gelen şikâyet ve iade kayıtları · çıktı: Kök neden ve ilgili siparişin kontrol kaydı · teslim: Ürün geliştirme uzmanı
8. **Atölyelerin kalite geçmişini sezon sonunda topla.** · girdi: Denetim sonuçları · çıktı: Atölye kalite değerlendirmesi · teslim: Satın alma uzmanı

Sahada sık yapılan hatalar

- **Örneklemi hep en üstteki ya da en yakın kolilerden çekmek.** Sonucu: Örneklem partiyi temsil etmez; hatalı koliler gözden kaçar. Önlem: Farklı kolilerden, farklı katmanlardan rastgele çek; hangi kolileri açtığını rapora yaz.
- **Eski bir föy çıktısıyla ölçmek.** Sonucu: Doğru ürün reddedilir ya da yanlış ürün kabul edilir; atölyeyle güven sarsılır. Önlem: Her sabah föyün geçerli revizyonunu kontrol et, sürüm numarasını rapora yaz.

- **Aynı hatayı kontrolcülerin farklı sınıflandırması.** Sonucu: Aynı parti bir gün kabul, öbür gün ret alır. Önlem: Fotoğraflı ortak bir hata tanım listesiyle çalış.
- **Fotoğrafsız rapor yazmak.** Sonucu: Atölye hatayı kabul etmez, karar pazarlığa döner. Önlem: Her hata sınıfından en az bir örneği fotoğrafla, ölçü değerini fotoğrafın yanına yaz.
- **Ölçüye bakıp etiketi atlamak.** Sonucu: Kompozisyon, bakım talimatı ya da menşe yanlışsa ürün yasal olarak yanlış bilgiyle satılır; ihracatta parti reddedilebilir. Önlem: Etiketi föydeki kompozisyon ve menşe bilgisiyle her final kontrolde karşılaştır.

Vakalar

Inline kontrolde ilk ürünlerin yan dikişinde büzgü görüyorsun. Hat çalışmaya devam ediyor. Ne yaparsın?
İyi bir cevap: O operasyonu durdurtursun, bütün hattı değil. Makine ayarını ve ipliği kontrol ettirir, o ana kadar dikilen ürünleri ayırtırsın. Ayardan sonra yeni ürünlere tekrar bakar, bulguyu inline raporuna fotoğrafla yazarsın.

Final kontrolde örneklemdeki ürünlerin kompozisyon etiketinde elastan yazmıyor; föyde ve kumaş raporunda elastan var. Ne yaparsın?
İyi bir cevap: Hatayı ağır sınıfa koyarsın; partiyi bu etiketle kabul etmezsin. Etiket değişimi ve yeniden kontrol istersin. Satın alma ve ürün geliştirmeyle etiket siparişinin hangi bilgiyle basıldığını bulursun.

Bir ihracat siparişinin finalinde küçük hata sayısı kabul sınırını aşıyor. Araç yarın sabah geliyor. Üretim takip 'zaten küçük hatalar, geçir' diyor. Ne yaparsın?
İyi bir cevap: Kararı AQL kuralına göre ret olarak yazarsın, ama çözümü de önerirsin: atölye partiyi ayıklayıp tamir eder, sen yeniden kontrol saatini hemen planlarsın. Partinin yine de gitmesi isteniyorsa bu, müşterinin yazılı sapma iznidir; sözlü onayla geçirmezsin.

Kariyer yolu

1. Kalite kontrolcü (kumaş, hat ya da final)
2. Kalite kontrol sorumlusu
3. Kıdemli kalite kontrol sorumlusu ya da inspector
4. Orta düzey yönetici (kalite güvence)

Sözlük

- **Inline (ara) kontrol:** Dikim sürerken, ilk ürünlerden başlayarak düzenli aralıklarla yapılan ve hatayı seri hâle gelmeden yakalayan kalite kontrolüdür.
- **Final kontrol:** Ütü-paket tamamlandıktan sonra partiden seçilen örneklemle yapılan, kabul ya da ret kararı veren son kontroldür.
- **AQL:** Kabul edilebilir kalite sınırı: partinin tamamı yerine örneklemle karar vermeyi sağlayan, ISO 2859-1 tablolarına dayanan yöntemdir.
- **Teknik föy (tech pack):** Bir modelin teknik çizimini, ölçü tablosunu, malzemesini, dikiş detaylarını ve talimatlarını tek belgede toplayan üretim paketidir.
- **Ölçü tablosu:** Bir modelin her ölçü noktasının beden beden hedef değerini gösteren tablodur.

- **PPS (PP) numune:** Üretimde kullanılacak kumaş ve aksesuarla dikilen, seri üretimden önceki son onay numunesidir.
- **Kompozisyon:** Bir kumaşın ya da ürünün hangi elyaflardan, hangi oranlarda oluştuğunu gösteren bilgidir.
- **Menşe:** Bir ürünün üretildiği ülkeyi gösteren bilgidir.